

sineorizálunk, nem tagadhajtuk, hogy a szellemi központ-ról nyert lendületet nem igen vehetjük észre.

E tekintetben nagyon is centrifugál pont e Nagyszállati, Dunamosta szegény város.

Valami végzetes ki nem magyarázhatlan stagnatúót vesznék észre.

Mert a szakkébltség, a mozgás korlátoltsága mázsányi ónsúly gyantút nehezedik a cselekvő karjára, gátolja az emelkedő szellem feljebb szárnyalását.

Pedig vannak e városnak művelt köblü, iparkodó szellemü, derék polgárai s pedig nem csekély számmal elanyyryra, hogy nem igen bírjuk a népség zömének maradozását megmagyarázni.

(Folytatása következik).

A vácozi tagostási ügy véglecs elintézése.

Múlt hó 21-én és 22-én városházánk nagy természetben valóságos ünneppélyvel folytak le, a tagostási egyszég végre hajtsa körüli tanácskozások.

A városháza előtt álló fényes fogatok és font a teremben a város színöbl és javából összevült érdekeltek oly szint kölcsönöztek városunknak, hogy az erök átutazó idegen ezt látva, megyei székhelynek, vagyis egy kis országgyűlésnek képzelheték ezen miránk váciakra is szokatlan társadalmi élénkséget.

A terem zsúfolva volt és ha valamikör, most gyözödhettünk meg a felül, hogy nevezetesebb a város közönységét melegebben érdeköl gyűlések tartására, e terem többé nem elegendő.

Az alsópári bíróság állott: Szilasy István ur másodalsópári és Belöghy Imre ur Pestmegye központi szolgabírájából a nagy bír. Podmaniczky Árm. fozsolgabíró és Lipovniczky eskölt; a váci püspöki uradalom Császár János kormányzó; a káptalani Hermann József nagypépost; Vác város. Belicza Pál főbíró, Prummer Antal polgármester, Veszelszky János főjegyző, Korpás István, Kiss Lajos, Kurdi Lajos, Jakabovits András, Kurdi Bálint, Filó Pál és Napkeleti Mihály urak által volt képviselve.

A telkesgazdák, szellemekek képviselő meghatalmazott urbíri választott tagok közül pedig követhöz urak voltak jelen: Czigler Sándor, Oroszki István, Madár Márton, Bitterer Alajos, Acsei Péter, Simon Mihály, Lázár Ferencz, Varsányi András, alsó Kurdi Mihály, ösz. Kurdi Pál, Budai Dávid, Gyarkó Márton, Hevér István, Vítner József, Droppa János, Millmann János, Acsei Mihály, Valkertei Ferencz, alsó Kurdi János, Csereglői István s Tordai János.

Továbbá a működő mérnökök közül: Benkár Dienes és Rapensberger József urak.

Mint működő ügyvédök, a város részéről Drághy Sándor, a püspök és káptalani uradalnak részéről Rudnyánszky Ferencz urak.

Az alsópári bíróság 9 órakor d. e. ült össee és annak elnöke Szilasy István ur legelőször is felolvastatta a miniszteri leiratot valamint a királyi tábla és Curia végzését s ezt ily módon kihirdetvén, a városi képviselöket az urbíri meghatalmazott válcsmányt s a részben jelen volt szabotások és szabad bíróköltulajdonosokat felhívta, hogy a kööltött urbíri egyszég értelmében, jelölül a 9-ik pont szerint az új bírókat miképen kibéltásia iránt megállapodásokat és kívánsgukat a bíróságnak terjessék elő.

Belicza Pál ur városi főbíró megkezdi mint Vácváros egyik meghatalmazottja a tagostás végrehajtása érdekében e tárgyban is szücs ismeretét tanúsító és a városi iránti szeretetöl ihletett beszédöt és az alsópári bíróság felhívására, a város mint testület érdekében és ennek bíróka iránt a közgyűlés által is jóváhagyott megállapodást bejegyzette; az ur. választ. pedig kijelentette, hogy ha bár a végrehajtáshoz szükséges megállapodást részben előterjeszthetik, közöttük még tábl el nem intézett kérdések fogorok fenn; melynek végmegállapításához a bíróság közbizottságot felkérték.

Ezután Szekeres több kiséváci lakos nevében egy kérvényt nyújtott be, melyben az előbbeni megállapodásoktól eltéröleg a kihásitásnak más módozata kérelmezte.

Az alsópári bíróság mindenek előtt ezen kérelmet vévén tárgyalás alá, mitűn az 1868. évi július 30-án kelt alsópári bírósági okmány szerint a kiséváci telkes-gazdák, s illetoleg az azokat képviselő meghatalmazott választmány, mint erök jogosított fél által a kööltt urbíri egyszéghez képest a kihásitásnak módozatai legmagyobb részben, s 11 pontban már elintéztetett, s ezen bíróság előtt kööltt s így

jogérvényes megállapodás végrehajtása fogantatásában esakis oddig függesztetett fel, míg a Vác alsóvárosi bírókosok megállapodásukat bejelentenek a már érintett folyamodást még azon oknál fogva is fére tette s elvetette, mert a jelen volt kiséváci tagok egynek kivételével ma is fentartandónak kijelentették.

Enek alapján figyelemmel arra, hogy a most említett bíró okmány tanúsága szerint a kihásitandó össee területek az egyszég értelmében újra osztályozva s hiteltelisev lettek, s a működő mérnökök már át is adták, — továbbá figyelembe véve az alsópári bírósághoz beadott egész napig tartó egyszég megállapodást; s mind a két uradalom által nem teljesíthetönek vélt, az izz. község által benyújtott kérelmezés elöletét, — a kihásitások követhözöleg állapítottak meg:

I. Dülözés.

1. Kiséváci határban: A gyadál osztályos rétek a községi eröl résztöl a szendi határ felé keresztül lesznék kimeröndök.

2. A szántóföldek egyik csoportját teszik a kert alja, a teemetöl alatti, Szt. Mihályhegy alatti, — Kenderes, Dunasor nevezett alatti földek, melyekből az egyszég szerint a kenderesek és luczerának lesznék kimeröndök, mind azoknak, kik azt kívánni fogják.

3. A szántó-földek másik csoportjában az első dülő a keresmai dülő, sáncz alja, — és sáncz a vasútig, — és Szikhegy.

A második dülő a pósta uti dülő.

A harmadik a kisereményi a katarinai országútig.

A hermányi lapos, pap dülő, a hermányi közép dülő, városi lapos és kisereményi dülök a kisereményi szőlöktöl a köhild parti dülő felé elköltöztetett két dülöt képeznek, melyek alsó része a vasút felé lesa a megyei dülő.

Ötödik dülő az ugynevezett köhildparti, mely a szardoktól a vasút felé vezetö dülő által kelfél lesa osztandó.

Hatodik dülő a cigányvölgy teteje, az itt levö köhild rétek, cigányvölgy teteje és a köhildparti részekhez lesznék hozzáföl.

Hetedik dülő a Szurdok és Grónár föld, melyek háromfél osztandók, u. m. Szurdok a vízmosás alatt, vízmosás felett és ispienyeri, vagy grónári föld.

NYolcadik: a már említett megyei dülök felsörészét, a városi lapos, Kiseremény és hermányi közpénálból.

(Folyt. köv.)

Helyi hírek.

M. T. Indítvány. Hogy városunk bír oly férfiakkal, kik társadalmi nemcs eszmékert lelkesülni tudnak, arról fényesen tanuskodik a többféle, kivált legújabb időben életbeléptetett művelődési egylet. Ezen általam melyen tisztelt honpolgárokhoz kívánök jelen soraimmal szölni és szives pártfogásukra előre is támaszkodva, a nagy közönység színe előtt azon indítvánnyal fellelni, hogy alapítsunk városunkban a vagyon biztosítás érdekében egy túzölöl egyletet.

Ha tekintetbe vesznék, hogy lakosságunk többnyire mezögazdászattal foglalkozik s nagyrészt szalmá- vagy nádfeletli házákkal és nyestökkel bír, ha meg a kintak helyenkint hiányöt, a város ki-terjedését, végre a kevés és a legborzábbfél állópóthan sino Dunaögh vezető utainak tekintetbe vesznék, úgy bizton reményelhetük, hogy a 12 ezer lakos közöl talán egy egycn sem találkozik, a ki ezen indítványra észszerien azt feltehetné, hogy az fölösleges.

A módot, hogy hogyan kell ezen intézetet szervezni, azért nem fejtegetjük, mert létezik már hazánkban több ilyenféle egylet, melytöl tanácsot kérhetnénk, a többi aztán saját áldozat készségüktöl függ, a mely úgy hisznék, ilt sem fog bennünket cserben hagylni! — Mitűn vagyon-biztonságról van szó, ezen minűnyjünkra nézve közháznák egylet életbe léptetésére nem tagadhajta meg senki az anyagi seglyt. Nyugotlan mehetne a szölo és mezo gazda nehöz foglalatossága után, hiszen otthon özi egy nemesköblü, áldozatkész testület kis vagyonát.

Sorakozzának lelkes fiatalunk városunk védelmére a közjö érdekében, mutassák meg, hogy nemcsak örömet tudnak előidézni társulásuk által a város közönységünl, hanem ha veszélyben forog annak vagyona, élete, ott is helyt tudnak állni — s mindaddig kegyelmségük által költöztetni, magával ragadni tudták a közönység egy részét, úgy ezentöl elszűnt, bátor viselkedöt azt a nemes tett mezejére is vezetni képesek lesznék.

kedl
illetöl
bírod
szám
tani
egysz
szöbl
april
dívöl
osztá
köz
tovöl
egylet
jével
leund
ben
(Kös)

mállí
Euph
polgá
mulá
áltál
a köz
még
ny

mök
dig a
Bécs-
Salan

igazg
kitül
távöz
urat,
ségess

gyöbl
inkra
figyel
tásök

rint a
s min
az az
hogy
is jav

lök m
legyen
kevert
önten
talán
tethe
nek ár
ségi s
legja

P. E. A távirászati díjak a földművelés- ipar és kereskedelmiügyi miniszterium legújabb rendelete szerint módosítottak illetéleg leszállítottak u. i. f. ápril 10-1-től kezdve a Magyarorszáriak bírólatom határain belül a sűrűnydíjak csak két év szerinti fognak számíthatni és pedig úgy, hogy egyelőre f. évi június 30-ig a mostani 10 mérföldnyi egynemes távolságig terjedő első díjébe szülő egyszerű sűrűnyökért az eddigi 40 krnyi díj és minden további 10 szöért 20 kr fizetetik; ellenben az eddigi második 1 frt 20 kr között, folyó évi március 10 utolsó napjával megszüntetvén, f. évi április 10 elsőtől kezdve az első díjövön túlmenő — de a Magyar osztrák bírólatom határain belül első bármely két távra állomás közt váltott egyszerű 20 szöből álló sűrűny díja 60 kr. és minden további 10 szö díja 30 kr. leand. A külföldre szóló sűrűnyök díja egyelőre azzal f. é. június utolsójig a mostani marad. A július elsőjével életbe léptető módosítványokat annak idejében szerencsésen leand e lapokban ismertetni, annál is inkább, minthogy e tekintetben a közönség más lapok által jelenleg is rosszul értesítettett. (Közszentel veszszük. Szerk.)

— A végzetes emlekket költő zandárkert foszlík, bomlik, mállik. A bűdös hősies Semiramis bablyoni kertjeit elűntetve az Euphrat partjairól az idők vas foga és mi esoda tehát, ha az egyik polgártársunk által városi közelben a zandárterítet kövére önhatalmúlag rögtönzött kertecské is, az engedzelhetetlen túrnégyen vaskörjára által a megsemmisülés örvényébe lökötik? Nem jobb volt volna-e a közkívánatkam engedni és a szabad közlekedést gátló kerkerit-ményt a hitortolt közlekedélni átváltoítani, mint elmarasztaltatni és még perkoltséget is fizetni? Sic transit gloria hominis!

— Haradunk! Vácson március 26-tól kezdve, a siketnő-műk iparintézetének könyvvizsgálójában egy új lap nyomatik és pedig a rendszert elcsúsztatni és tapasztalati ismereteket terjesztő helyi szak-közönlő a Közbiztonság. Magyar hírlapok annak idejében pértkülönböztetés nélkül örömmel üdvözölték ezen a társadalomra nézve nagyfontossággal bíró közönlő megjelensését s mi is a kezünk közt lévő lapok után itélve ezt, tapintatos szerkesztésű és élénkiségűnél fogva, közönségünk becses figyelmébe és pártfogásába ajánljuk. Előfizetési ára egy évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. évnegyedre 1 frt 25 kr. Előfizetéseket elfogad a siketnő-műk iparintézetének pénztára Vácson.

— A helybeli izr. templomban közütdomás szerint történt rablás elkövetőjét sikerült elfogni, ki is az innen ellopott tárgyakat Bécs-Miskolcz és Kállán potom áron eladta. A rabló neve Grünbaum Salamon héber hűségű egy Miskolcz melletti faluból.

— Mely sajnálkozással tudtuk, miszerint Czobel Pál, fegyházi igazgató ur, ki városunk közönségének rokonszenvét rövid két év alatt kitudta érdemelni, mírianostrai új állomását elfoglalandó, körinkből távozik. Egy őszinte rokonszenvűt mindenhová kísérendi e tisztelt urat, kinek tollán megváltása csinos új elnökválasztást is teend szükséges. Czobel ur helyét Kovács Ernő ur foglalja el.

Hasznos tudni valók.

A bor kezelés érdekében. Minthogy közönségünk legnagyobb része szőlőszettel és borisszáttal foglalkozik, nem lesz olvasóinkra nézve érdektelen, ha szerkesztőségünk ezen iparágakra kiváló figyelmet fordítand és időrel-ridőre e szakmára nézve felmerült javítástokat stb. e lapok hasábjain közli.

Posteur, Nessler és Pohl (nevezetesen vegyészek) vizsgálata szerint a glicerin egy természetes lényeges alkotórészt képezi a bornak s minthogy a glicerin a cukortól kivált az által különbözik, hogy az az erjedést semleges, a tudomány ezen vívmányának köszönhető, hogy erjedés után a bort horlóiban sőt még lezuhva palackokban is javítani lehet.

A bor ezen legújabb javítási módja igen egyszerű. A fűkelék mint minden tápanyagnál itt is csak az, hogy a glicerin tiszta legyen és belöle a javítandó bor mennyiségéhez képest 1-től 3%-ig kevertessék azaz 100 itcze borba 1, 2 vagy legfeljebb 3 itcze glicerin öntend. —A glicerin mint a. olvasóink tudják zsíról nyerték, árthatatlan és a gyógyszerzatban is kivált sebekre hathatós szer. Tekintetbe véve, hogy eddig rossz bort ölmeczkorral, s más az egészségnek árthatmas anyaggal javítottak, a tudomány ezen vívmányát egészség szempontból valószínűs állásnak lehet tekinteni. A bor ezen legújabb javítási módját ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Számrejtvény.

Havasy Ilontól.

- 15 — 11. 17. 16. v. 3. 25 — r. 17. 30. 40. 15. 2. 38. 27.
- 40. 11. 24. 13 — (32. 6. r. 5. 21. — 32. s. 18. v. 12. 20. 19. 29. 8 —)
- 11. 15. 13. 12. 16. 40 — sz. 10. 23. 3. 20. 21. — 30. 29. 8. 25. 22. s. 1. 32 —
- 5. 23. 21 — 2. 3. 4. 26. 24. 23. 24. 38 — 30. 32. 30 — v. 3. 25. 18. 10. 18. 10. 40 —
- Sz. c. 18. 18. 3. 31. 16. 32 — sz. 29. 8. 23. 1. 8. 12. 35. cz. 29. 30. 15. 38 —
- 38. 32 — s 32. 40. r. 1 — sz. 12. 8. 35. 32 — 6. 7. r. 28. 37. 28. 34. 30 —
- 1 — sz. 34. 35. 38 — s. 13. 15. 14. 15. 25. s. 12. 23. 3. r. 9 — f. 29. 8. 21. 24. 18. 19 —
- 29. 8. 21 — 25. r. 12. 23. 27 — 11. 6. s. 32 — v. 3. r. 37. 38. 39. 40 —
- 11. 17. 16. v. 3. 25. 5. 32. 16. 30 — v. 32. 28. 3. 13 — f. 32. 1. 30 —
- 12. 8. 25. 17. 19. 19 — s — 40. 34. 23. 21. 37. 8. 28 — 34. 6. 8. 3. 30. 39. 9. 39. 30 —
- 14. 3. 30. 6. 9 — 8. 34. r. 12. 13. v. 1 — 36. 6 — 33. 1. 13. 12. 16. 40 —
- E. 8. 3. 23. 8. 32 — sz. 10. 16. v. 5. 25. 3. s. 38. 37. 30. 39. 38 —
- 14. 7. 8. 12. 19. v. 27 — v. 3. 23. r. 34 — 30. 32. 35. 29. 28. 29. 30 —
- 35. 21. 22. 26. 28 — s. 13. 12. 6. 17. 28. 29. 30. r. 1 — 6. 7. 2. 11. 2. 8. 21. 2. 9 —
- S. — 30. 32. 40 - 15. 16. 16. 21. 32 — 3. v. 39. 40 — 6. 18. 15 — 6. 12. r —
- 20. 21. 24. 6. 29. r. 14. 15. 16 — 3. 8. v. 10 — 38. ü. r. 9. 5. 28. 34. 30 —
- 1 — 2. 3. 4 — 5. 6. 7. 8. 9. 10 — 11. 12. 13. 14. 15. 16 — 17. 18. 19 —
- 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30 — 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.

Megfejtési határidő ápril 17-e.

A 6-ik sz-ban közölt számtalány megfejtése:

„Napoleon“

Megfejtettek: Rozmanthi Voronika, Schröder Izabella, Krenedits Mathild, Erney Katizza, Kiss Albertné, Hanulik Mari ur-hölgyek és Kollmann József, Nagy Perencz, Fortuner József, Illés László, Dömötör Iván, Posztóczy Iván, Pisztli József, Frindt János, Inrey Mihály, Trummer J. György urak.

Nyitni posta.

Trummer I. GY. úrnak. Szivesen veszszük. Kultsár Géza úrnak. Győrött. Mindkét rendbeli megbízását teljesítettik.

Egy iparosnak. Vettük levelét, melyben kérdezi tőlünk miben áll a mükiállítás ügye? Azt ne tölünk, hanem az erre választott bizottmánytól és väci iparos egylet elnökétől tessék kérdezni.

Forster József úrnak Európában. A köziratot köszönettel vettük s legközelebbi számunkban adjuk.

Közeledés.

Az első magyar gőzhajó-társaság menetrendje:
Pestről Vácra naponként délután három órakor.
Vácra Pestre reggel 6 és fél órakor.

A bécsi börze távirata április 2-án

Arany — — — —	5.86	5 ^o l, metalliques — —	61.—
Érlelt — — — —	121.25	Bankrészvények — —	723.—
Nemzeti kölcsön —	70.80	London — — — —	124.40
1860-ki államkölcsön	97.30	Hitelintézk. részv. — —	263.80

Felelős szerkesztő: NASZÁL JENŐ.

H I R D E T É S E K.

Alólirott intézet ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe

UJONNAN FELSZERELT

K Ö N Y V N Y O M D Á J Á T.

Elvállal s készletben tart községi munkákat, táblázatokat, adókönyveket, marha-leveleket. Készít hirdetések, meghívókat, tánczrendeket, esketési-, név- és látogató-jegyeket, számlákat; szóval minden e szakmába vágó munkákat, jutányos árak s pontos elkészítés mellett.

Vác, február 12-én 1870.

A siketnémák iparintézetének összműködő társulata.

Az ujonnan megnyitott

rövidáru, norinbergi diszmu-, írószer kereskedés

I F J A B B S T E I N E R S A M U

ezég alatt

főt Vadkerty-féle ház.

Ajánlja a korai tavaszi időnyre dusan felszerelt raktárát következő árukból:

Selyem és gyapot napernyők 80 krtól fölfelé.
Gömbölyű papír legyek 12 krtól fölfelé.
Vászon, fa és selyem felhuzható legyek.
Faernyőket, melyek legyeknél is használhatók.
Sétabotok 20 krtól fölfelé.
Gummi lapdák 6-krtól
Bőr " " 2-krtól "

Továbbá nagy választékban női öltözer egész készlettel: mellűk, fülbevalók, ták, haj-

abroncsok, gyűrűk, szemüvegek, ezérna és selyem szalagok, varró-selyem, varrótülk, gombok és köto-pamuk.

Kiválóan oleson azon szülők számára,

kiknek gyermekeik iskolába járnak:
Nagy és erős rajzpapír íve 3 kr-tól fölfelé.
Rajzkönyvek 10 lappal darabja 9 kr.
Rajz-ön Hartmuth gyárából db. 6 kr.
Rajz-szerek 50 kr-tól fölfelé

Legfinomabb festékek db. 2 kr.

Festék ládákban 2 krtól fölfelé.

Írópapír könyve 12 krtól fölfelé.

Írka 8 lappal 12 db. 10 kr.

Írókönyvek 18 lappal db 5 kr.

Aczótlalak tuczonként 6 kr. egy dobozzal

30 krtól fölfelé.

Továbbá minden nemű író-, és másoló tinta, radír-gummi és tolltartó.

Mindenek előtt bátorodom figyelembe ajánlani nagy készletemet mindenféle asztali készlekből, alpacca és pak-fong kávé- és evőkamalakból uri és női gallérok és kézelőkből, valamint bőr és szalma táskákból és kezi kosarakból álló raktáramat.

I—5